

Harm Reduction

Harm Reduction (HM) je soubor přístupů, který se zaměřuje na **snížování či minimalizaci poškození drogami** u závislých uživatelů. Tito pacienti aktuálně drogy užívají a nejsou zatím motivováni k tomu, aby užívání zanechali. Harm Reduction **neusiluje o úplnou eliminaci drog** a jejich užívání, ale snaží se, aby negativní důsledky působení drogy byly co nejmenší. HM se zaměřuje na životní styl a potřeby klienta a také na možnosti rozhodnutí o době a místě následného léčení. Model Harm reduction bere ohled na **zlepšení kvality života uživatelů**, jejich **zdravotního stavu** a **duševní i tělesné pohody**. Dále se zabývá **ochranou celé společnosti** před nežádoucími dopady závislých uživatelů.

Historie

Pojem Harm Reduction byl chápán jako **mezinárodní trend**, který vznikl jako odpověď na vysoký nárůst HIV a AIDS v 80. letech. První evropské země, uplatňující HM, byly Nizozemí a Velká Británie. V Nizozemí probíhalo formou **výměnných programů**, ve Velké Británii jako substituce a preskripce návykových látek lékaři. V dalších zemích jako Švýcarsko a Německo vznikaly programy vycházející ze strategie „injection room“ (**aplikační místnosti**), testování tanečních drog apod. Od konce 90. let je model Harm Reduction uváděn jako **jeden ze čtyř pilířů evropské drogové politiky**.

Základní principy a strategie HR

Prvním ze tří hlavních principů je Harm Reduction jako alternativa k tradičním a jednostranným modelům užívání drog a závislosti. Kromě ustálených přístupů (převýchova, důsledná abstinence, analýza a odstranění příčin) nabízí mnoho dalších postupů, jak snížit škodlivé důsledky závislého chování.

Ve druhém principu považuje HM abstinenci za ideální výsledek, ale akceptuje i alternativy pracující s neabstinujícími klienty. Snaží se zachovat jejich zdravotní stav, informovat o možnostech méně rizikového užívání drog a motivovat je k následné léčbě. Dále poskytuje ochranu poškození zdraví drogou a ochranu před rozvojem závislosti. Tento princip **neklade na klienty vysoké nároky**. Netrvá nutně na nástupu do léčby a absolvování abstinence, jako tomu bývá v tradičních tzv. „vysokoprahových“ zařízeních.

Posledním z principů je Harm Reduction uplatňující **nízkoprahový přístup**. Nízkoprahové programy se zaměřují na uživatele nelegálních drog v jejich přirozeném prostředí. Rovněž nevyžadují jejich identifikaci a nacionále. Z těchto důvodů je tato metoda HM přijímána klienty velmi pozitivně. Může oslovit 70–80 % problémových uživatelů drog.

Uplatnění Harm Reduction

Největším přínosem principu Harm Reduction je uplatnění ve službách poskytovaných drogovým uživatelům. HM motivoval ke vzniku **nízkoprahových zařízení, výměnných a substitučních programů**.

Odkazy

Související články

- Abúzus návykových látek
- Detoxifikace
- Adiktologie

Použitá literatura

- KALINA, Kamil, et al. *Drogy a drogové závislosti 1 : mezioborový přístup*. 1. vydání. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. 0 s. ISBN 80-86734-05-6.

Reference